

Nærings- og Fiskeridepartementet
v/ havbruksavdelingen
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Bergen 30.11.2020

Høringssvar på forslag om forlengelse av unntak etter PD-forskriften § 8

Nærings- og Fiskeridepartementet foreslår endringer i PD-forskriften § 8 femte ledd. Det foreslås å utvide muligheten til å få unntak fra lukket slakting av fisk med mistanke om, eller påvist PD frem til 1. juli 2021. Foreslåtte endringer begrunnes delvis med mangel på brønnbåtkapasitet, i tillegg til kapasitetsutfordringer for direktelevering av fisk ved slakterier.

Kystrederiene med vår avdeling Brønnbåteiernes Forening er den dominerende rederiorganisasjonen innenfor havbruksflåten, og vi har derfor flere innspill til forslaget.

Den norske brønnbåtflåten

Den norske brønnbåtflåten er i dag verdensledende. Flåten har de siste årene vært i stor ekspansjon innen kapasitet og utvikling av teknologi, for å møte strenge myndighetspålagte krav og utviklingen i havbruksnæringen. I januar 2021 vil flåten bestå av rundt 90 fartøy med en total brønnkapasitet på drøye 140 000 kbm, fordelt på 23 rederier. Det er videre planlagt leveranser av ytterligere 20 nybygg innen 2022.

Endringer i PD-forskriften øker biosikkerheten

Det har siden 2017 vært klart at det fra 1. januar 2021, ikke lenger ville være tillatt med åpen merdetting av syk fisk, og at denne enten skal settes i lukket merd, på land, eller direkteleveres til slakteri. Endringene er nødvendig, både for å øke biosikkerheten og å styrke fiskehelsesituasjonen i havbruksnæringen.

Våre medlemsrederier har videre forholdt seg til regelverket som er planlagt gjeldende fra og med 1. januar 2021, og blant annet gjennomført et betydelig investeringsprogram.

I dialog med både Mattilsynet og Veterinærinstituttet har de meddelt overfor Kystrederiene at en forlengelse av forskriften vil kunne være svært uheldig, for både fiskevelferden, smittespredning av sykdommer, samt omdømmet for norsk sjømatnæring. Dette er en oppfatning Kystrederiene også generelt deler. Samtidig ser vi sjømatorganisasjonene sin bekymring når det gjelder kapasiteten hos brønnbåter og slakterier.

Korona, regelverk og sykdom påvirker brønnbåtkapasiteten

Brønnbåten er et kritisk ledd innenfor havbruksnæringen og opererer innen flere områder. I tillegg til å frakte slaktefisk, benyttes båtene både til transport av smolt, sortering, behandling mot lakselus, osv. De senere år har det også vært solid utvikling innen regelverk og fiskehelse.

Utvikling i regelverket binder også opp en større del av kapasiteten enn det næringen så for seg i 2017. Fra januar 2019 er det i akvakulturdriftsforskriften § 15.b blant annet lagt til følgende:

«Badebehandling med legemidler mot lakselus i oppdrettsanlegg som ligger i rekefelt og/eller gytefelt eller nærmere enn 500 meter fra slike, jf. de felt som til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets nettbaserte kartverktøy, må foretas i brønnbåt. Lusebehandlingsvannet må transporteres bort fra anlegget.».

Vi ser dessverre også en negativ utvikling når det gjelder lakselus og spredning av fiskesykdommer som ILA over hele landet. Dette båndlegger også mer av brønnbåtkapasiteten enn tidligere. I tillegg ser vi at koronapandemien forsinker leveranser av fartøy, som igjen kan påvirke kapasiteten i starten av året.

Vilkår for dispensasjon

Med bakgrunn i nevnte forhold, samt manglende tilrettelegging på slakteriene, kan vi se at det i enkelte tilfeller kan være behov for dispensasjon på nyåret. Kystrederiene ber om at vilkårene for å kunne gi unntak fra kravet om ikke å sette syk fisk i åpen merd må behandles strengt. Det bør videre utarbeides klare retningslinjer fra Mattilsynet sentralt som sikrer lik praksis i alle produksjonsområder, slik at en unngår konkurransevridning og ulik praksis regionene imellom.

Kystrederiene forutsetter at oppdretterne har sikret seg brønnbåtkapasitet etter behov og myndighetspålagte krav. Mattilsynet må også stille strenge krav til at oppdretter sjekker ut om hvilken kapasitet som finnes for transport av fisken, før dispensasjon gis. Etter Kystrederienes vurdering, så vil det være fornuftig at oppdretter må dokumentere at de har sjekket tilgjengelig kapasitet i området. Det må i tillegg stilles krav om at dette dokumenteres fra hvert enkelt brønnbåtrederi.

Departementet bør ut over dette stille krav til at aktørene /slakteriene som benytter seg av utsettelsen, må dokumentere planer for hvordan de vil kunne være i stand til å møte de nye kravene, der merdsetting av syk fisk ikke vil være tillatt etter 1. juli 2021.

Kystrederiene ber også om at Departementet er tydelige på at det ikke er aktuelt med nye utsettelse av foreslått regelverket av både hensyn til omdømme, smittespredning og fiskevelferd.

Konklusjon

Gjeldende forskrift § 8 fjerde ledd setter forbud mot å sette fisk i åpen slaktemerd når det er mistanke om eller påvist PD. Forbudet innebærer i praksis at fisken enten må slaktes direkte fra båt eller settes i lukkede slaktemerder. I dagens bestemmelse har Mattilsynet imidlertid mulighet for å gjøre unntak fra forbudet mot ventemerd.

Selv om brønnbåtneringen de siste årene har gjennomført store investeringer i flåten for å kunne imøtekomme kravet om lukket og direktelevering av all PD-fisk, ser vi at flere forhold som f.eks. pålegg om behandling av lakselus i brønnbåt, utfordringer innen fiskehelse, samt at slakteriene ikke er tilstrekkelig utbygget for direktelevering, i perioder kan medføre kapasitetsutfordringer.

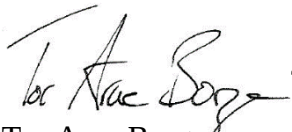
Kystrederiene understreker at dispensasjonen ikke skal være et verktøy for å hjelpe oppdrettere som ikke innretter seg med tilstrekkelig kapasitet. En forlengelse av forskriften må ikke medføre konkurransevridning mot oppdrettere som gjennom kontrakter og

beredskapsplaner, har sikret seg nødvendig kapasitet for å imøtekomme varslede forskriftsendringer.

Likebehandling og forutsigbare rammevilkår for brønnbåtene er viktig for kontinuitet, tilstrekkelig kapasitet og god gjennomføring av de mange og nødvendige operasjoner fartøyene bidrar med i norsk havbruksnæring.

Vi stiller gjerne til videre diskusjoner rundt problemstillingen.

Med hilsen

Tor Arne Borge
Administrerende direktør

Linn Therese S Hosteland
Næringspolitisk rådgiver
(elektronisk. sign)